

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki 9.9.2025

Johanna Sergejeff
Väitöskirjatutkija, Jyväskylän yliopisto

Tällä luennolla

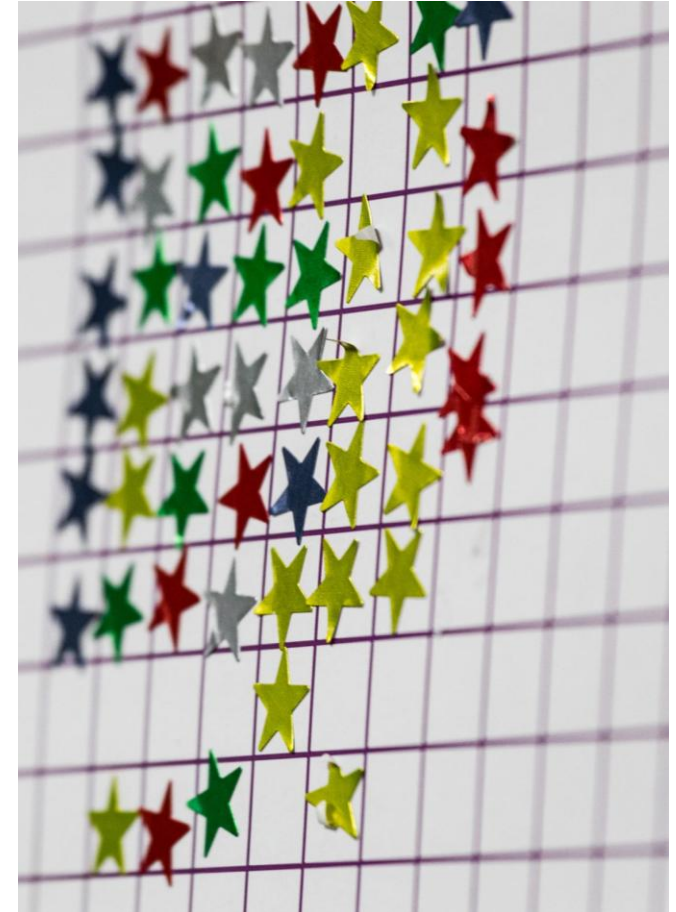
- Pohditaan oppimisen ja koulunkäynnin tuentaustaa ja lähtökohtia.
- Tutustutaan nykyiseen oppimisen ja koulunkäynnin tuen normistoon.
- Mietitään, mitä oppimisen ja koulunkäynnin tuki voisi tarkoittaa käytännössä.
- Palautellaan mieliin, miten opiskeluhuolto ja oppimisen ja koulunkäynnin tuki kytkeytyvät toisiinsa.

Segregaatio – integraatio - inkluusio

- Vammaiset lapset pitkään oppivelvollisuuden ulkopuolella
- Keskuslaitokset ym. internaatit tukea tarvitseville lapsille
- Erityiskoulut ml. apukoulut
- Erityisluokat yleisopetuksen kouluissa
- Oppilaat tuettuna yleisopetuksen ryhmässä
- Katso lisää: Opiskelu tuettuna yleisopetuksen luokissa <https://m3.jyu.fi/jyumv/ohjelmat/kptk/okl/taydenkoulutus/holto-hanke/inklusiivinen-kasvatus>

EQUALITY VERSUS EQUITY

In the first image, it is assumed that everyone will benefit from the same supports. They are being treated equally.

In the second image, individuals are given different supports to make it possible for them to have equal access to the game. They are being treated equitably.

In the third image, all three can see the game without any supports or accommodations because the cause of the inequity was addressed. The systemic barrier has been removed.

<https://services.viu.ca/accessibility-services/accommodation>

INCLUSION

Inklusion edellytyksenä on laadukas yleisopetus!

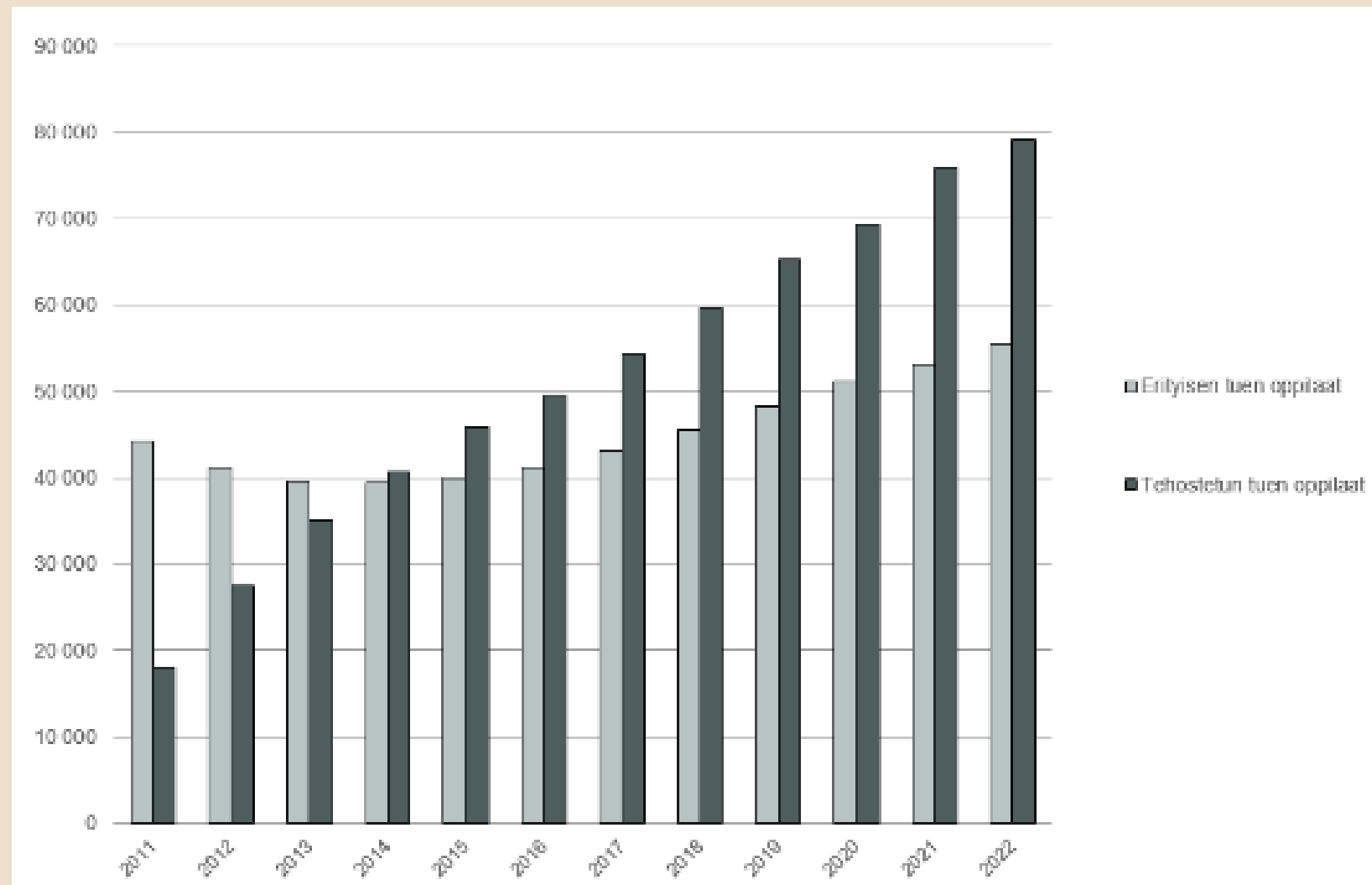
Riittävä ja oikea-aikainen oppimisen ja koulunkäynnin tuki

Toimiva opiskeluhoolto

Erityisen ja tehostetun tuen oppilaat esi- ja perusopetuksessa 2011 - 2022

Peruskoulun oppilaista jo
lähes joka neljännellä on
tehostetun tai erityisen tuen
tarve

[https://vipunen.fi/fi-
fi/perus/Sivut/Erityinen-ja-
tehostettu-tuki.aspx](https://vipunen.fi/fi-fi/perus/Sivut/Erityinen-ja-tehostettu-tuki.aspx)

Uudistuksen taustaa

- Peruskoulun oppilaista jo **joka neljännellä on tehostetun tai erityisen tuen tarve**, ja tilastojen perusteella tuen tarpeet näyttävät kasvavan joka vuosi. Vuonna 2022 tehostettua tukea sai 79 200 eli 13,9 % ja erityistä tukea 55 500 eli 9,7 % peruskoulun oppilaista.
- Vaikka tilastojen perusteella tehostettua ja erityistä tukea saavien oppilaiden määrä on kasvanut, ei tuen tasoille sisältyvien konkreettisten **tukitoimien määrä ole lisääntynyt**. Päinvastoin, viimeisimpien tilastojen perusteella vuonna 2022 perusopetuslain mukaiset tukimuodot; tukiopetus, avustaja- ja tulkitsemispalvelut sekä erityiseen tukeen sisältyvä osa-aikainen erityisopetus vähenivät edellisestä vuodesta.
- Oppimisen tuen järjestelmän ongelmakohdiksi on tutkimus- ja selvitystiedon pohjalta todettu yhtäältä se, **etteivät oppilaat aina saa tarvitsemiaan tukitoimia**, vaikka hallinnollisesti ovat tietyllä tuen tasolla. Toisaalta tuen tarjonnassa on havaittu **merkittäviä alueellisia eroja**.
- Tuen **asiakirjojen ja hallintopäätöksen valmistelu kuormittaa** sekä opettajia että rehtoreita. Asiakirjoja koetaan olevan liikaa ja ne ovat keskenään päällekkäisiä, jolloin resursseja karkaa tuen antamisesta moninkertaiseen kirjoittamiseen.
- Oppilaan oikeuksien ja perusopetuksen suorittamisen kannalta on ongelmallista, että paikoin oppimäärän **yksilöllistämistä** (ts. oppimäärän rajaamista ja tavoitetason madaltamista) koskevia päätöksiä tehdään **ilman, että oppilas olisi saanut varsinaisia tukitoimia**, kuten erityisopetusta. Viime vuosien aikana noin 18 000 perusopetuksen oppilaalla on ollut yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetty oppimäärä.

Oppilaalla on oikeus oppimisen ja koulunkäynnin tukeen

1.8.2025 voimaan tullessa laissa säädetään:

- Oppilaalla on aina **ENSISIJAISESTI** oikeus **ryhmäkohtaisiin** tukimuotoihin
 - Jos oppilaalla on vaikeuksia opinnoissaan etenemisessä tai opetukseen osallistumisessa -> oikeus yleiseen tukiopetukseen sekä erityisopettajan antamaan opetukseen muun opetuksen yhteydessä
 - Jos oppilaalla ei ole riittävää opetuskielen taitoa perusopetuksen oppimäärän suorittamiseksi
 - > oikeus opetuskielen tukiopetukseen
- Jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä
 - > **oikeus yksilöllisesti kohdennettuihin oppilaskohtaisiin** tukitoimiin
- Perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista poikkeaminen joko osittain tai kokonaan on viimesijainen keino oppilaan opintojen edistämiseksi

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perusopetuksessa

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Mm. eriyttäminen, kielitietoinen opetus, opetusryhmien muodostaminen, rakenteelliset järjestelyt (mm. avustava/ohjaava hlöstö ryhmässä sekä vahvuuksien huomioiminen)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

1. Yleinen tukiopetus
2. Opetuskielen tukiopetus
3. Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän tulee varata lukuvuosittain yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia/oppilas/vko

Oppilaskohtaiset tukitoimet

4. Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä
5. Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
6. Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
7. Tulkitsemis- ja avustajapalvelut, henkilökohtaiset apuvälineet

Tätä tukea saavia enintään 5 oppilasta/opettaja

Uudistuksen keskiössä §20b oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Keskeinen osa toimintakulttuuria, joka mahdollistaa kaikkien osallisuuden oppimiseen ja osallistumiseen

- oppilaiden erilaiset *tarpeet ja edellytykset huomioon ottavaa* opetuksen järjestämistä ja opetuksen eriyttämistä
- eri oppiaineiden ja tiedonalojen kieltä avaavaa *kielitietoista opetusta*
- *opetusryhmien* muodostamista siten, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa
- pedagogisia ratkaisuja, joilla tukea tarvitsevien oppilaiden lisäksi huomioidaan myös oppilaat, jotka etenevät opinnoissaan *tavoitekokonaisuuksittain*
- oppilaiden kanssa työskentelevien *koulunkäynninohjaajien* ja muun henkilöstön hyödyntämistä oppilaiden koulunkäynnin ja opetukseen osallistumisen tukena
- Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyjen suunnittelua ja arviointia *tulee johtaa* toimipaikka ja ryhmäkohtaisesti

Eriyttää voidaan

Eriyttäminen on ensimmäinen keino vastata oppilaan erityisiin tarpeisiin, jotka vaikeuttavat opiskelua opetusryhmässä. Eriyttää voidaan esimerkiksi työskentelytapoja, materiaaleja tai käytettävissä olevaa aikaa oppilaan tarpeiden mukaisesti.

- 1) Informaation esittäminen
- 2) Odotukset: osallistumisaste, tavoitteet
- 3) Oppimateriaalit
- 4) Viestintä
- 5) Työtavat
- 6) Tuki ja ohjaus: strukturointi, henkilöt
- 7) Oppimisympäristö
- 8) Tehtävät ja läksyt
- 9) Arviointi
 - kokeisiin valmistautuminen
 - koe/monipuoliset tavat näyttää oppimistaan
 - koetilanne
- 10) Aika

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perusopetuksessa

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Mm. eriytetty opetus, kielitietoinen opetus, opetusryhmien muodostaminen, rakenteelliset järjestelyt (mm. avustaja/ohjaava hlöstö ryhmässä sekä vahvuuksien huomioiminen)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

1. Yleinen tukiopetus
2. Opetuskielen tukiopetus
3. Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän tulee varata lukuvuosittain yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia/oppilas/vko

Oppilaskohtaiset tukitoimet

4. Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä
5. Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
6. Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
7. Tulkitsemis- ja avustajapalvelut, henkilökohtaiset apuvälineet

Tätä tukea saavia enintään 5 oppilasta/opettaja

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Tarkoituksena tukea oppilasta opetussuunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa ja perusopetuksen oppimäärän suorittamisessa

1. **Yleinen tukiopetus** on kaikkiin oppiaineisiin tai oppimisen vaikeuksiin kohdentuvaa tukiopetusta. Tavoitteena tunnistaa tuen tarpeita ja reagoida niihin varhain, sekä tunti- että henkilöstöresurssia kohdentamalla
2. **Opetuskielen tukiopetus:** kohdentaa tukiopetuksen opetuskielen oppimiseen. Ei ole peruskielitaidon opetusta vaan tukea opetuskielen hallintaan. Tarve tulee tunnistaa ja resurssoida ennakoivasti
 - niiden oppituntien aikana, johon tuen tarve liittyy tai oppituntien ulkopuolella
3. **Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä;** on luonteeltaan tilapäisempää ja opetusryhmän tarpeisiin perustuvaa; esim. yhteisopettajuus tai joustavat pienryhmät

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

- Ryhmäkohtaisilla tukimuodoilla tarkoitetaan **kaikkia oppilaita koskevia ryhmäkohtaisia järjestelyjä ilman hallintopäätöksiä ja oppilaskohtaista kirjaamista.**
- Ryhmäkohtaisia tukimuotoja tarjotaan **suunnitelmallisesti** koko lukuvuoden ajan osana koulun perustoimintaa oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden lisänä.
- Opetuksen järjestäjän varattava min. **0.122 opetustuntia/oppilas/vko**
- Ryhmäkohtaisia tukimuotoja voidaan tarjota erilaisin tarkoituksenmukaisin ryhmittelyin **esimerkiksi samanaikais- ja yhteisopetuksena.**
- Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisessa opettajien tulee tehdä **suunnitelmallista yhteistyötä.** Ryhmäkohtaisia tukimuotoja suunniteltaessa ja toteuttaessa voidaan hyödyntää esimerkiksi **erityisopettajan konsultaatiota.**

Millaisia tukiopetus-
rakenteita tarvitaan?

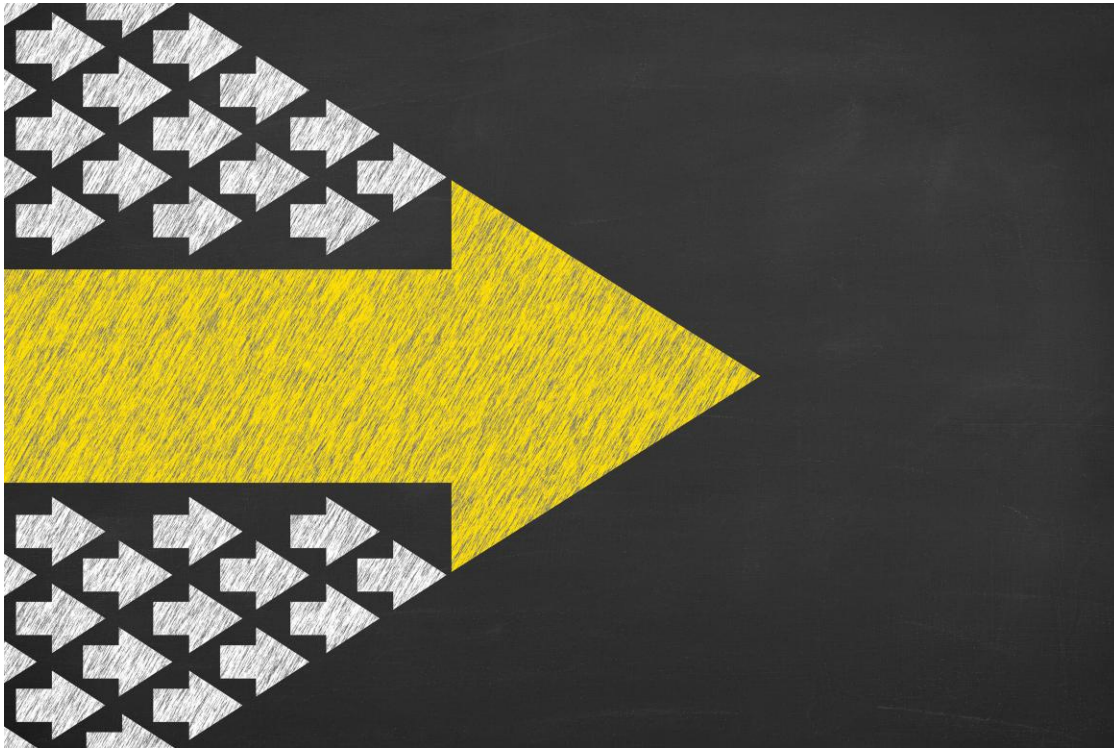
Millaista on yhteisömme
samanaikaisopetuksen/
yhteisopettajuuden
osaaminen?

Miten lisäresurssi
jaetaan suunnitellusti?

Mitä meillä tarkoittaa
konsultaatio?

Mitä meillä tarkoittaa
suunnitelmallisuus
koulun/ryhmän tasolla?

Tukiopetus

ennakoivaa

poissaoloa paikkaavaa

perusasioita kertaavaa ja
perustaa rakentavaa

kokeisiin valmistavaa

oppimisstrategioiden ja
opiskelutaitoja tukevaa

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perusopetuksessa

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Mm. eriyttäminen, kielitietoinen opetus, opetusryhmien muodostaminen, rakenteelliset järjestelyt (mm. avustava/ohjaava hlöstö ryhmässä sekä vahvuuksien huomioiminen)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

1. Yleinen tukiopetus
2. Opetuskielen tukiopetus
3. Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä

Oppilaskohtaiset tukitoimet

4. Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä
5. Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
6. Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
7. Tulkitsemis- ja avustajapalvelut, henkilökohtaiset apuvälineet

Opetuksen järjestäminen oppilaalle oppimiskykyyn vaikuttavan vamman, sairauden tai toimintakyvyn rajoitteen perusteella

- Opiskelu oppiaineittain (tarpeen mukaan: oppilaskohtaiset tukitoimet + tarvittaessa oppimäärästä tai ops:n tavoitteista poikkeaminen)
- opiskelu toiminta-alueittain

Oppilaskohtaiset tukitoimet, § 20c

Oppilaalla on oikeus saada oppilaskohtaisia tukitoimia **viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä.**

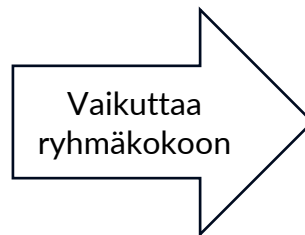
Tukitoimia annetaan **yksilöllisiin tarpeisiin perustuen säännöllisesti ja pitkäkestoisesti.**

Oppilaskohtaiset tukitoimet järjestetään oppilaan etu huomioon ottaen **ensisijaisesti oppilaan omassa koulussa.**

Oppilaskohtaisten tukitoimien yhteydessä oppilaalla on myös oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja.

Tehdään arvio ja suunnitelma sekä hallintopäätös

Oppilaskohtaisten tukitoimien toteuttamisessa tulee tehdä opettajien välistä **yhteistyötä.**

Erityisopettajan antama opetus osittain pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä

- Yhden oppiaineen tunneista alle puolet voi olla eo:n opettamaa

Erityisopettajan tai erityisluokan opettajan antama opetus pienryhmässä

- Yhden tai useamman oppiaineen opetusta kokonaan pienryhmässä

Erityisluokanopettajan antama opetus erityisluokassa

- Opetus erityisluokalla

Oppilaskohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut
Apuvälineet

Oppilaskohtaiset tukitoimet 1/3

- Erityisopettajan opetus osittain **pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä**
 - Tukitoimi vastaa yksittäisiin oppilaineisiin tai oppimisen osa-alueisiin liittyviin kevyempiin tai tilapäisempiin tuen tarpeisiin (esim. lukivaikeus)
 - Oppilaan opetusryhmä on perusopetuksen opetusryhmä
 - Vastuu luokan- tai aineenopettajalla
 - Alle puolet yksittäisen oppiaineen tunneista erityisopettajan opetuksessa pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä
- Erityisopettajan opetus pienryhmässä ja muun opetuksen yhteydessä on erityisopettajan opetusta esim. viikoittain. Alle puolet oppiaineen tunneista eo:n opettamaa.
- Erityisopettajan opetus toteutetaan pääsääntöisesti pienryhmässä. Voidaan toteuttaa myös oppilaan omassa luokassa muun opetuksen yhteydessä, jos eo:n opetuksen lähtökohtana ovat yksilölliset tarpeet.

Oppilaskohtaiset tukitoimet 2/3

- Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus **pienryhmässä**
 - Kokonaisvaltaisemmat tai laajemmat oppimisen ja koulunkäynnin haasteet
 - Oppilaan opetusryhmä on perusopetuksen opetusryhmä
 - Päävastuu luokan- tai aineenopettajalla
 - Yhden tai useamman oppiaineen oppitunneista enemmän kuin puolet pienryhmässä, jolloin vastuu erityisopettajalla/erityisluokanopettajalla
 - Tätä tukimuotoa saavia oppilaita voi olla tavallisessa luokassa enintään 5
- Osa oppilaineista yleisopetuksen luokassa ja osa pienryhmässä
- Yleisopetuksen oppituntien osalta noudatettava oppilaan enimmäismäärää koskevaa säätelyä kaikissa oppilaineissa ja kaikilla oppitunneilla.

Oppilaskohtaiset tukitoimet 3/3

Erityisluokanopettajan opetus **erityisluokassa**

- Vastaa vaativimpiin tuen tarpeisiin, laaja-alaiset oppimiseen ja/tai koulunkäyntiin vaikuttavat oppimisvaikeudet tai merkittävät muut vaikeudet koulunkäynnissä
- Oppilaan opetusryhmä on erityisluokka
- Vastuu erityisluokanopettajalla
- Näitä oppilaita koskee myös yleisopetuksen luokkia koskeva rajausta viiden oppilaan enimmäismäärästä
- Ko. oppilaat voivat pedagogisena järjestelynä osallistua yleisopetuksen luokan opetukseen silloin, kun oppilaan ja opetusryhmän tilanne sen mahdollistaa.

Oppimäärästä tai tavoitteista poikkeaminen

Opetuksen järjestäjä voi päättää 20 f §:n nojalla siitä, että perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista voidaan poiketa, **jos oppilas ei kykene ryhmäkohtaisista tukimuodoista ja oppilaskohtaisista tukitoimista huolimatta suoriutumaan hyväksytysti perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista**. AINA HALLINTOPÄÄTÖS, myös silloin kun tavoitekokonaisuuksia käytetään opinnoissa etenemisen nopeuttamiseen!

1. Oppilaalle voidaan muodostaa opetussuunnitelman tavoitteista erilaajuisia **tavoitekokonaisuuksia**, joiden suorittaminen hyväksytysti on edellytyksenä opinnoissa etenemiseen kyseisessä oppiaineessa.
2. Perusopetuksen oppimäärästä ja opetussuunnitelman mukaisista tavoitteista voidaan poiketa **rajaamalla oppiaineen oppimäärän tavoitteita ja sisältöjä**. Perusopetuksen oppimäärän ja opetussuunnitelman mukaisten tavoitteiden rajaaminen voidaan tehdä vain sellaisen oppilaan kohdalla, joka saa oppilaskohtaisena tukitoimena erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetusta pienryhmässä tai erityisluokanopettajan opetusta erityisluokassa. Vain, jos ei tukitoimista huolimatta saavuta arvosanaa 5.
3. Oppilas voidaan **tilapäisesti vapauttaa** suorittamasta oppiaineen oppimäärää, jos hän ei terveydellisistä syistä kykene oppiainetta opiskelemaan. Max. 4kk, tehdään oppiaineittain.

Konsultatiivinen sairaalaopetuspalvelu

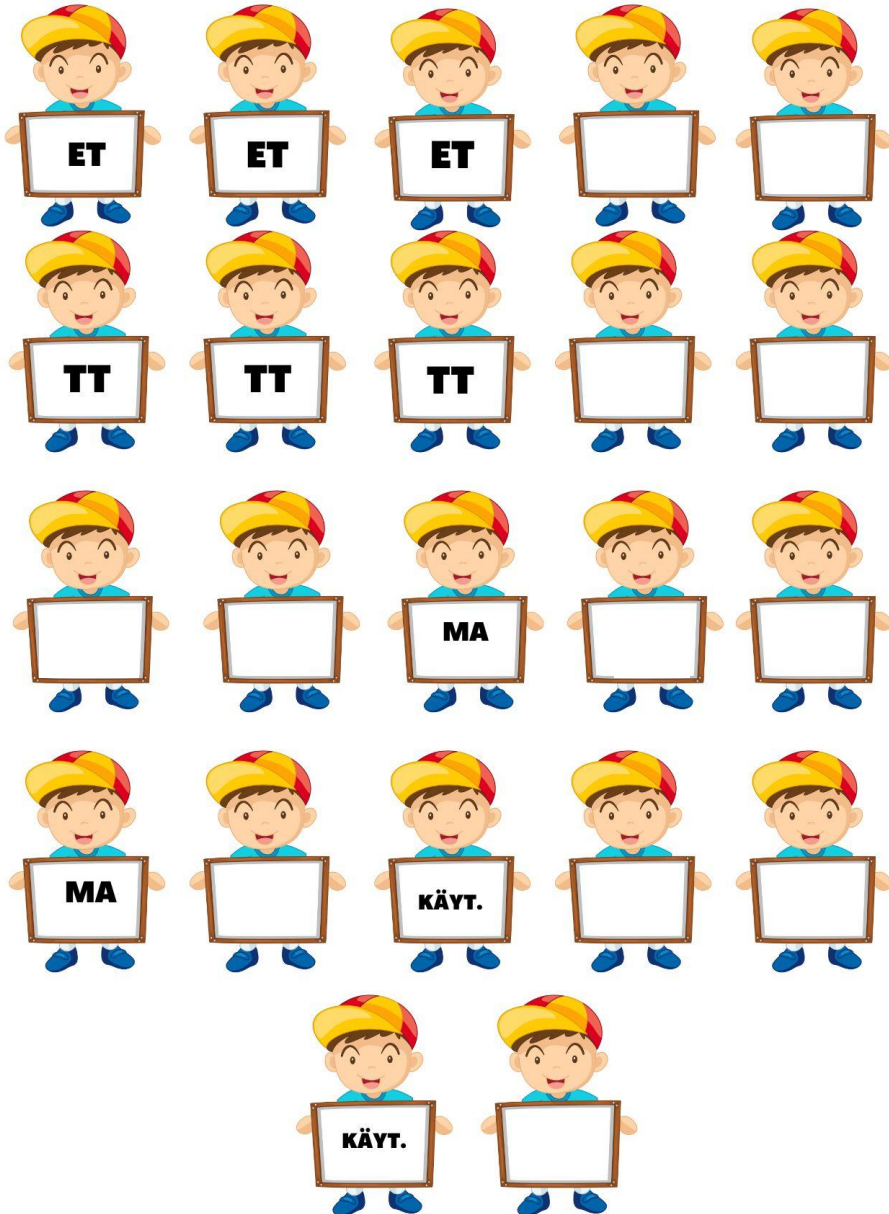
Sairaalan tai muun erikoissairaanhoidon toimintayksikön sijaintikunnan on järjestettävä toiminta-alueensa kunnille konsultatiivista sairaalaopetuspalvelua oppilaan omassa koulussa.

Palvelua tarvitaan, kun oppilaalle suunnitellaan tai toteutetaan vaativia monialaisia ennaltaehkäiseviä tai korjaavia toimenpiteitä. Palvelua voidaan tarjota myös muiden kuin erikoissairaanhoidossa olevien oppilaiden opetuksen järjestämiseen.

Case tuenjärjestäminen

Tässä luokassa on 22 oppilasta.

3 aik. erityisen tuen oppilasta

- Oppimäärää rajattu: matmatiikka 2 oppilaalla, englanti 2, äidinkieli 1. Yhdellä oppilaalla lisäksi suuria motivaatio-ongelmia ja merkittävää keskittymisen ja jaksamisen vaikeutta

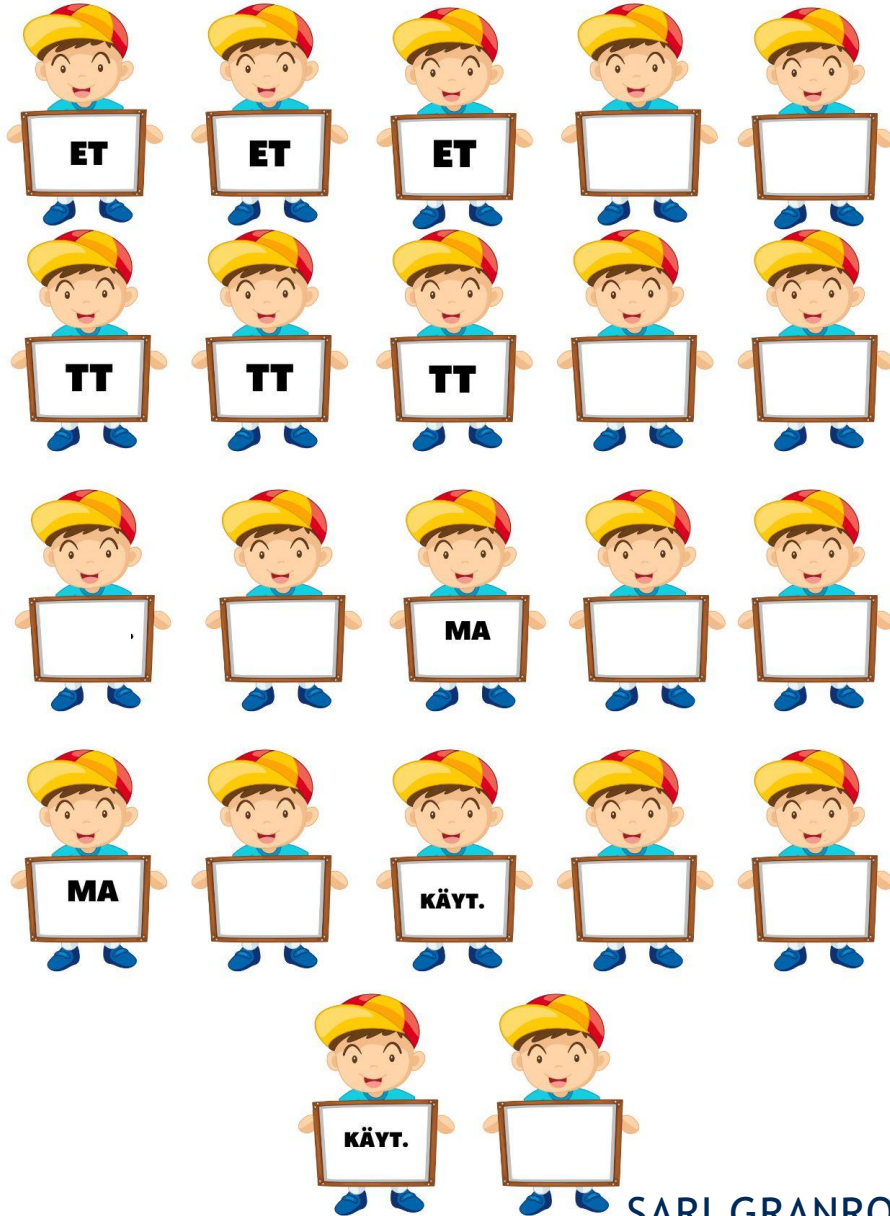
3 aik. tehostetun tuen oppilasta

- laajat kielelliset vaikeudet, joissakin lukuaineissa juuri ja juuri arvosana 5, joissakin 6
- keskittymisen ja tarkkaavuuden pulmat, lukivaikeus, näkyy useissa oppiaineissa, erityisesti matematiikassa
- keskittymisen ja tarkkaavuuden pulmat, lukivaikeus

Ryhmässä on lisäksi vaihtelevan haastavasti käyttäytyviä oppilaita ja erityisesti matematiikassa osa oppilaista tarvitsee paljon aikuisen tukea ja ohjausta.

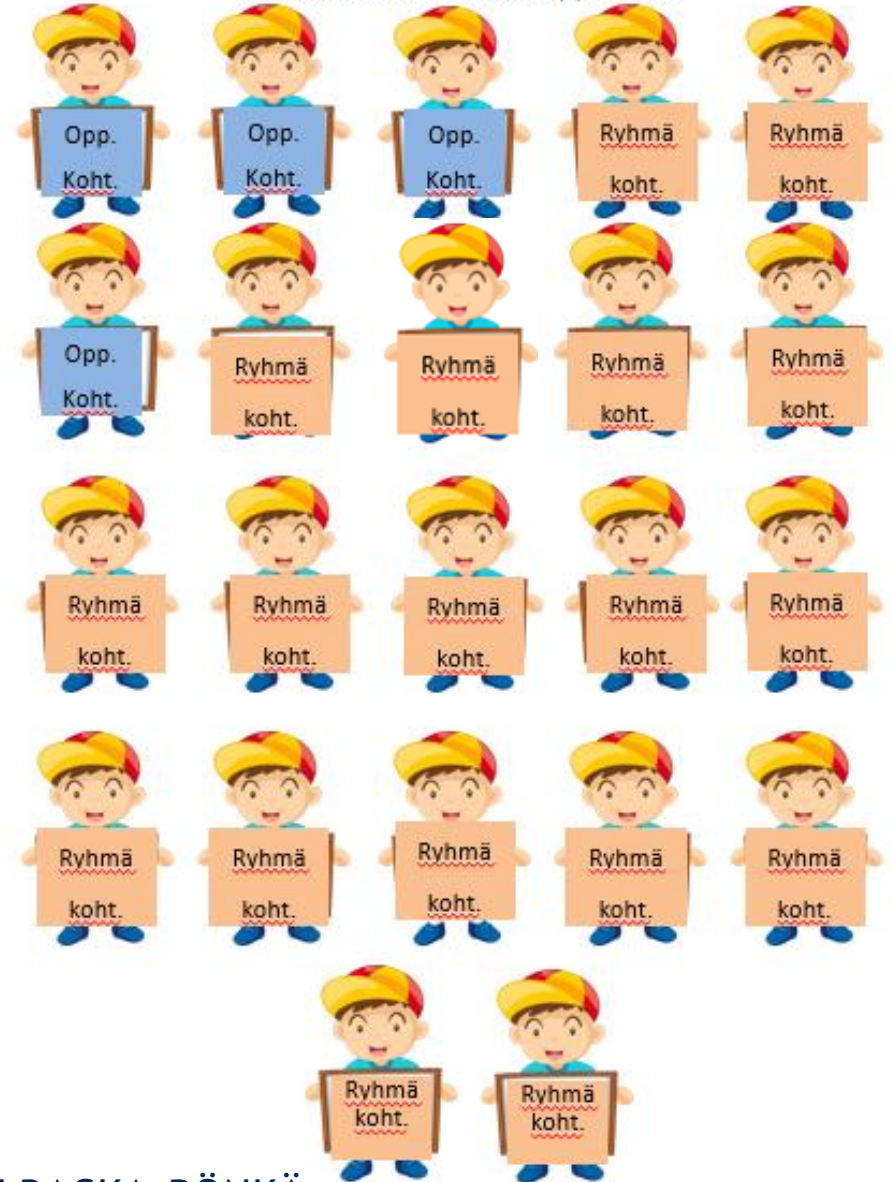
Case tuenjärjestäminen

Tässä luokassa on 22 oppilasta.

Case tuenjärjestäminen

Tässä luokassa on 22 oppilasta.

SARI GRANROTH-NALKKI JA TIINA PILBACKA-RÖNKÄ

Oppimisen ja koulunkäynnin tuki perusopetuksessa

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt

Mm. eriytetty opetus, kielitietoinen opetus, opetusryhmien muodostaminen, rakenteelliset järjestelyt (mm. avustaja/ohjaava hlöstö ryhmässä sekä vahvuuksien huomioiminen)

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

1. Yleinen tukiopetus
2. Opetuskielen tukiopetus
3. Erityisopettajan opetus muun opetuksen yhteydessä

Opetuksen järjestäjän tulee varata lukuvuosittain yhteensä vähintään 0,122 opetustuntia/oppilas/vko

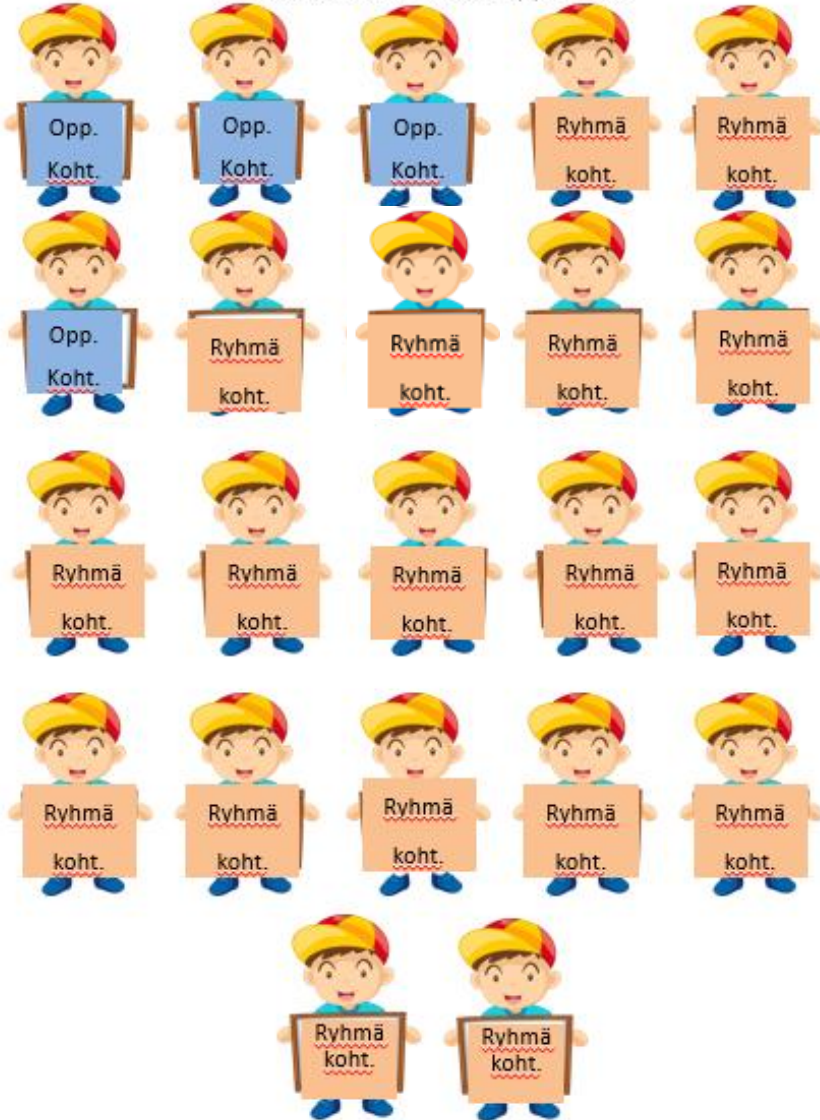
Oppilaskohtaiset tukitoimet

4. Erityisopettajan opetus osittain pienryhmässä
5. Erityisopettajan tai erityisluokanopettajan opetus pienryhmässä
6. Erityisluokanopettajan opetus erityisluokassa
7. Tulkitsemis- ja avustajapalvelut, henkilökohtaiset apuvälineet

Tätä tukea saavia enintään 5 oppilasta/opettaja

Case tuenjärjestäminen

Tässä luokassa on 22 oppilasta.

Oppilaskohtainen tuki

Erityisopettajan antama opetus säännöllisesti ja pitkäkestoisesti osittain pienryhmässä tai muun opetuksen yhteydessä alle puolet oppiaineen tunneista (yksilökohtainen peruste). Ei rajoita ryhmän kokoa.

Oppilas saa erityisopettajan (ela, jolla on opetettavan aineen aineenopettajan pätevyys) tai erityisluokanopettajan antamaa opetusta pienryhmässä yhdessä tai useammassa oppiaineessa kokonaan (yli puolet tunneista) tai opiskelee erityisluokanopettajan opettamassa erityisluokassa -

Vaikuttaa ryhmäkokoon kaikissa oppiaineissa –max 5 oppilasta/yleisopetuksen ryhmä.

Mikäli em. tukea saavia oppilaita on ryhmässä enemmän, tulee oppilaiden sijoittelua/ryhmän kokoonpanoa muuttaa tai lisätä ryhmään opettajaresurssia.

SARI GRANROTH-NALKKI JA TIINA PILBACKA-RÖNKÄ

Oppilas-case: 5. luokan oppilas, jolla on vaikeuksia matematiikan oppimisessa

Oppimisen edellytyksiä tukevat opetusjärjestelyt:

- ryhmän muodostaminen - onko rinnakkaisryhmiä, voidaanko palkittaa?
- ohjaajan tuki ryhmässä
- konkreettiset välineet apuna
- eriyttäminen (esim. tehtävät, aika, paikka, aikuisen tuki, osaamisen näyttäminen...)
- joustavat ryhmittelyt - välillä opiskelu pienemmässä porukassa
- erityisopettajan konsultointi

Ryhmäkohtaiset tukimuodot:

- tukiopetus matematiikassa
- erityisopettajan antama opetus matematiikan tunneilla ja satunnaisesti pienryhmässä

Oppilas-case jatkuu...

Oppilaskohtaiset tukitoimet:

(arvio, suunnitelma ja päätös)

- Erityisopettaja opettaa säännöllisesti alle puolet (1 vvh) oppitunneista pienryhmässä
- > luokanopettaja arvioi oppiaineen
- Erityisopettaja tai erityisluokanopettaja opettaa yli puolet matematiikan tunneista pienryhmässä. Hän myös arvioi oppiaineen.
- Erityisluokanopettaja opettaa ja arvioi matematiikan ja lähes kaikki muutkin oppiaineet erityisluokassa.
- Oppilaan pääasiallinen opetusryhmä on erityisluokka.

Tarvitaanko oppimäärän rajaamista?

★
Eriyttäminen
esim. äänikirjat,
osaamisen
näyttäminen

★
Tukiopetus
matematiikassa

Monenlaista tukea yhtä aikaa

★
Eteneminen
tavoitekokonaisuuksittain
esim. fysiikassa,
maantiedossa ja
historiassa

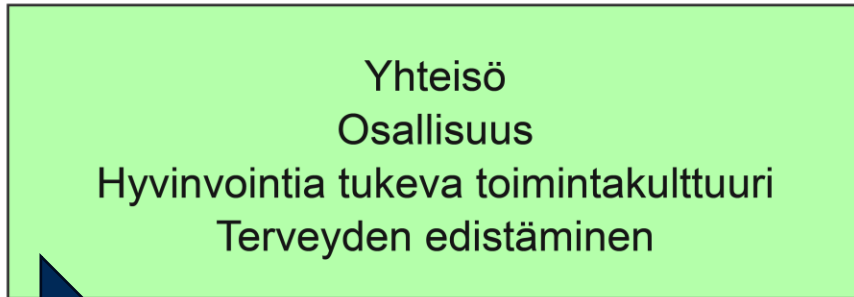
★
Oppimäärän
rajaaminen
englannissa ja
ruotsissa

★
Tilapäinen
vapauttaminen
sovituista aineista
4kk (ei
kumuloituvat
aineet)

Opiskeluhoolto

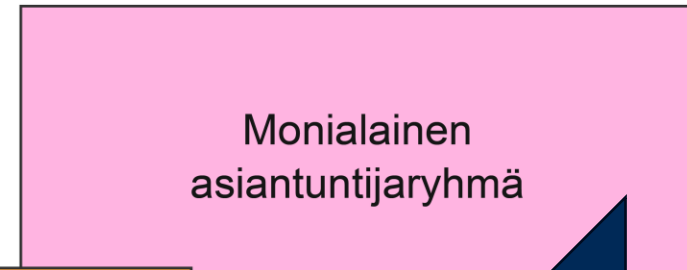
Yhteisöllinen opiskeluhoolto

Ehkäisevää

Yksilökohtainen opiskeluhoolto

Ehkäisevää ja tukea antavaa

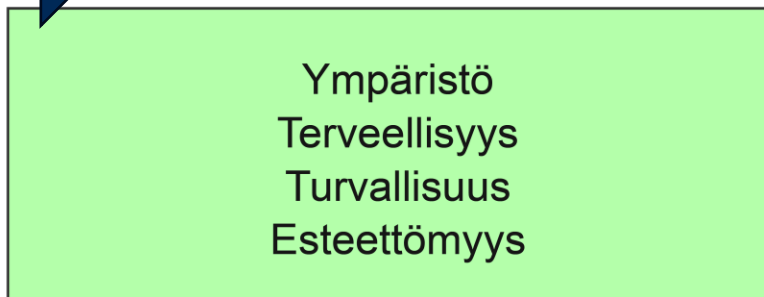

Opetuksen
järjestäjä järjestää

Opettajat

Muut oppilaitoksen toimijat

Hyvinvointialue
järjestää

Opiskeluhooltopalvelut:

Kouluterveydenhuolto
Opiskeluterveydenhuolto
Kuraattoripalvelut
Psykologipalvelut

Erityis-
oppilaitoksissa
järjestettävät
sosiaali- ja
terveyspalvelut

Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvä moniammatillinen yhteistyö

- Aloite moniammatilliseen yhteistyöhön on koululla; ei laissa säädetty velvoite:
- Jos oppilaan tuen tarpeen arviointi edellyttää moniammatillista osaamista, osallistuvat tukitoimien tarpeen arviointiin **tarvittaessa ja pyydettyäessä** opettajien lisäksi opiskeluhuoltopalveluiden ammattilaiset tai muut asiantuntijat
- **Moniammatillinen yhteistyö voi tukea oppilaan tuen suunnittelua, mutta ei ole edellytys sen toteutumiselle**
- Moniammatillista yhteistyötä on tehtävä erityisesti silloin, jos oppilaskohtaiset tukitoimet eivät riitä tukemaan oppilasta riittävästi tai haastava tilanne on riski oppilaan fyysiselle ja psyykkiselle terveydelle tai sosiaaliselle hyvinvoinnille
- Moniammatillista yhteistyötä tehdään esisijassa opiskeluhuoltopalveluiden kanssa
- Oppimisen ja koulunkäynnin tukeen liittyvä moniammatillinen yhteistyö ei ole opiskeluhoitoa, josta säädetään oppilashuoltolaissa

Koulunkäytävyn tukemisen keskeiset elementit

Toimintakykyä
tukeva ohjaus:
ennakointi,
stukturionti,
pilkkominen,
välitön palaute

Kohdatuksi
tuleminen,
myönteinen
vuorovaikutus

Ympäristön
muokkaus,
ryhmän toiminnan
muokkaus

Tarvittavien
taitojen
opettaminen ja
harjoittelu
(opiskelutaidot,
tunnetaidot,
stressin hallinta)

Toimintakyvyn
tukeminen
(apuvälineet,
lääkitys yms.)

Toivon pieniä tekoja

- Hymyile
- Pysähdy
- Kuuntele
- Ole läsnä!

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

Kiitos!

Johanna.m.sergejeff@jyu.fi